AVTALEFESTET PENSJON

Orientering om rettigheter og plikter

Denne orienteringen gjelder for deg som:

- mottar avtalefestet pensjon i privat sektor etter gamle regler (med uttak før 1.1.2011).
- eller er under 65 år og mottar avtalefestet pensjon fra AFP-ordningen i statlig sektor (fra 65 år overtar Statens pensjonskasse administrasjonen av AFP i statlig sektor)

Regler for kombinasjon av AFP og arbeidsinntekt

- Hvis du får pensjonsgivende inntekt (arbeidsinntekt) etter uttaket av AFP, skal pensjonen reduseres. Det skal regnes med all framtidig arbeidsinntekt, dvs. både lønnsinntekt og næringsinntekt.
- Pensjonen fastsettes i prosent i forhold til reduksjon i arbeidsinntekt (pro-rata-regler). Dersom framtidig arbeidsinntekt utgjør 65 prosent av tidligere inntekt, skal det utbetales pensjon som svarer til 35 prosent av full AFP.
- Tidligere arbeidsinntekt fastsettes ut fra gjennomsnittlig arbeidsinntekt i de tre beste av de fem inntektsårene som ligger forut for året før det året man tar ut AFP.
- NAV foretar etterkontroll av inntekten (etteroppgjør) hvert år. Det er mulig å ha et inntektsavvik på inntil 15 000 kroner uten at pensjonen regnes om.
- Beløpet på 15 000 kroner er et avviksbeløp (slingringsmonn) for eventuell ny beregning av pensjonen og ikke et «fribeløp».
- Når avviket mellom faktisk pensjonsgivende inntekt og den inntekten som pensjonen er regnet ut fra er mer enn 15 000 kroner i løpet av kalenderåret (høyere eller lavere), blir pensjonen omregnet ut fra den faktiske pensjonsgivende inntekten. Se nærmere om dette i avsnittet om pensjonsavregning.
- Det er mulig å tjene opptil 15 000 kroner i året (avviksbeløpet) uten reduksjon av pensjonen. Dersom inntekten overstiger 15 000 kroner, vil NAV redusere pensjonen din forholdsmessig for hele inntektsbeløpet. Dette er en absolutt grense, og pensjonen vil bli omregnet samme hvor lite denne grensen blir oversteget med.

Opplysninger om arbeidsinntekt

Du må selv melde fra til NAV om

- hvor stor framtidig arbeidsinntekt du forventer å få på årsbasis
- vesentlige endringer i arbeidsinntekten

NAV vil foreta justering av løpende pensjonsutbetalinger når du melder fra om at arbeidsinntekten vil endre seg vesentlig for kalenderåret.
Pensjonsgivende inntekt som stammer fra arbeid eller virksomhet før første uttak av AFP skal ikke inntektsprøves mot pensjonen. Dette gjelder:

- Feriepenger som er opptjent før uttak av AFP
- Lønn eller honorar som stammer fra arbeid eller virksomhet før AFP ble tatt ut
- Eierinntekt fra aksjeselskap som pensjonisten ikke lenger er aktiv eier i.

Pensjonsavregning/Etteroppgjør

- Det skal foretas etteroppgjør av pensjon fra AFP–ordningen når skatteligningen for det enkelte kalenderår foreligger.
- Hvis avviket mellom pensjonistens antatte og faktiske arbeidsinntekt er større enn 15 000 kroner, vil pensjonen bli omregnet etter den pensjonsgivende inntekten som er fastsatt ved skatteligningen.
- Hvis du har hatt høyere inntekt enn det som ble lagt til grunn ved pensjonsberegningen og dermed har fått utbetalt for mye pensjon, må for mye utbetalt pensjon betales tilbake.
- Hvis du har hatt lavere inntekt enn det som ble lagt til grunn ved pensjonsberegningen og dermed har fått utbetalt for lite pensjon, blir for lite utbetalt pensjon etterbetalt.

Eksempel på etteroppgjør ved avvik mellom forventet og faktisk inntekt

1. Det er utbetalt delpensjon fra AFP-ordningen med i alt 199 100 kroner. Pensjonen er beregnet på grunnlag av en framtidig arbeidsinntekt på 100 000 kroner.
2. Ved skatteligningen er pensjonsgivende inntekt satt til 115 100 kroner, dvs. 15 100 kroner mer enn den tidligere oppgitte arbeidsinntekt.
3. Avviksbeløpet er større enn 15 000 kroner. Det

skal beregnes nye AFP-ytelser.

4. Korrigert AFP-beregning – etter en arbeidsinntekt på 115 100 kroner – viser at pensjonen skal utgjøre 191 000 kroner det året. Det vil si at pensjonisten må betale tilbake i alt 8 100 kroner i pensjon for dette året. Hvis avviksbeløpet hadde vært 15 000 kroner, ville ikke pensjonen blitt omregnet.

Hjelp og veiledning fra NAV

Du må henvende deg til NAV hvis du

- har spørsmål om pensjonen eller
- ønsker å sette fram krav om pensjonsjustering.

Dersom du ser at arbeidsinntekten din kommer til å fravike fra det du opprinnelig trodde, bør du snarest gi melding om dette. NAV vil da kunne foreta pensjonsjustering.

Ved skriftlige henvendelser må du oppgi **fødselsnummeret** ditt. Det finner du på **pensjonsbrevet**. Det står også på ligningsattesten.
NAV hjelper deg med

- opplysninger, råd og veiledning
- opplysninger om andre pensjons- eller stønadsordninger
- å sette fram krav (søke)
- å anke (klage) hvis kravet blir avslått

Utbetaling, skatteplikt m.v.

Pensjonen blir vanligvis utbetalt den 20. hver måned. Utbetaling skal skje ved overføring til bankkonto her i landet dersom mottakeren har eller oppretter slik konto. Dersom du har oppgitt kontonummer til NAV, vil dette bli benyttet. Dersom du oppretter konto eller endrer kontonummeret, ber vi om at du snarest kontakter NAV. Pensjonen er skattepliktig. Det er skatteetaten som fastsetter skattetrekket. Skattekontoret der du bor kan gi nærmere opplysninger om skattetrekket.

Pensjonsmottakerens meldeplikt m.v.

Du må melde fra til NAV hvis du

- endrer adresse
- flytter til utlandet
- får endret din inntekt (lønns- og næringsinntekt).

Dersom du mottar forsørgingstillegg, må du også melde fra om endringer i andre inntekter som inngår i beregningsgrunnlaget. Du må også melde fra dersom den du forsørger får inntekt over folketrygdens grunnbeløp.

- gifter deg, blir skilt eller ektefellen dør
- inngår partnerskap, du og partneren flytter fra hverandre eller partneren dør
- blir samboer, du og samboeren flytter fra hverandre eller samboeren dør.

NAV kan kreve tilbake pensjon som er utbetalt feil fordi du uaktsomt har unnlatt å melde fra eller har gitt uriktige opplysninger. Det gjelder også pensjon som du har mottatt, og som du burde ha forstått at du ikke hadde rett til. Slike forhold kan også medføre straffeansvar.

Satser. Endringer i innvilget pensjon

Stortinget fastsetter grunnbeløpet og andre satser som har betydning for størrelsen på pensjonen. Regulering av grunnbeløpet og satsene medfører endring i pensjonen din. Melding om utbetaling viser de endrede månedsbeløpene. Dersom forholdene som var av betydning for at du fikk pensjonen/fikk fastsatt størrelsen på den blir endret, vil det føre til at din rett til pensjon blir vurdert på nytt.(Husk meldeplikten.)

Klage/anke

Hvis du mener at vedtaket er uriktig, kan du klage eller anke over det. Du kan anke NAVs
vedtak i klagesaken til Trygderetten. Skjema for klage/ankeerklæring finner du på nav.no eller ved å henvende deg til NAV.

Klagen/anken må settes fram for NAV innen seks uker fra den dagen du mottok vedtaket. Klagen/anken må gi uttrykk for hvilke endringer du krever, og ha en begrunnelse for hvorfor du mener vedtaket er uriktig. Hos NAV-kontoret ditt får du hjelp til å fylle ut klage-/ankeerklæringen. Klagen/anken vil bli avgjort av NAV eller Trygderetten. Du vil få anledning til å uttale deg før saken sendes til klage-/ankeinstansen.